

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

№ 1/4202-22 від 16 квітня 2022 року

Керівникам департаментів (управлінь)
освіти і науки обласних, Київської міської
державних адміністрацій

Заклади загальної середньої освіти

**Щодо зарахування до 1-го класу
закладів загальної середньої освіти**

Шановні колеги!

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» та статті 57¹ Закону України «Про освіту» (далі - Закон) здобувачам освіти, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період) були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування) на час особливого періоду гарантується організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників.

Забезпечення державних гарантій, визначених частиною першою цієї статті, створення безпечного освітнього середовища, організацію здобуття освіти, освітнього процесу в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) у межах своєї компетенції здійснюють:

- органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти;
- заклади освіти, установи освіти, наукові установи, їх засновники;
- громадські об'єднання, благодійні організації та фізичні особи, які здійснюють благодійну (волонтерську) діяльність.

Привертаємо увагу, що зарахування дітей до першого класу, здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року (далі – Порядок), наказу Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2022 № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

Згідно з пунктами 4 та 5 Порядку, зарахування до закладу освіти здійснюється відповідно до наказу його керівника, що видається на підставі заяви про зарахування до закладу освіти одного з батьків дитини, до якої додаються:

- 1) копія свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу здобувача освіти (під час подання копії пред'являється оригінал відповідного документа);
- 2) оригінал або копія медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089.

У зв'язку із запровадженням воєнного стану, та згідно з Порядком під час прийому документів на зарахування до 1 класу необхідно враховувати, що діти або один з їхніх батьків, які мають довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, довідку про звернення за захистом в Україні, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту або якій надано тимчасовий захист, та які не мають одного чи обох документів, визначених підпунктом 1 пункту 4 розділу II Порядку, зараховуються до закладу освіти без подання зазначених документів. У разі відсутності свідоцтва про народження дитини для сприяння в його оформленні керівник закладу освіти зобов'язаний невідкладно поінформувати орган опіки і піклування за місцем проживання дитини чи місцезнаходженням закладу освіти.

Відповідно до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 509 «Про облік внутрішньо переміщених осіб», довідка є документом, який підтверджує факт внутрішнього переміщення і взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Згідно з пунктом 6 Порядку, зарахування дітей до закладу освіти, у тому числі до 1 класу здійснюється, як правило, до початку навчального року та відповідно до території обслуговування. Зазначимо, що такими, що проживають на території обслуговування закладу освіти, є мешканці, що мають постійну реєстрацію, та зареєстровані внутрішньо переміщені особи. Якщо документи на зарахування до 1 класу подають особи, які є внутрішньо переміщеними особами, але не зареєстрованими на цій території, заклад освіти сприяє їх реєстрації і не відмовляє у прийомі документів.

Зарахування дитини до 1 класу закладу освіти проводять у терміни, визначені главою 1 розділу II Порядку. Оскільки здобуття загальної середньої освіти, у тому числі початкової, гарантується на рівних умовах усім громадянам України, рекомендуємо зарахування до 1 класу провести без процедури жеребкування (про що йдеться у главі 2 розділу II Порядку).

Якщо кількість заяв на зарахування до 1 класу перевищує планову загальну кількість місць у 1 класах, то відповідно до пункту 5 глави 1 розділу II Порядку керівник закладу освіти вживає заходів щодо раціонального використання наявних у закладі освіти приміщень та/або ініціює перед органом, у сфері управління якого перебуває заклад освіти: відкриття додаткового (додаткових) класу (класів); внесення необхідних змін до організації освітнього процесу; вивільнення приміщень, що використовуються не за призначенням (у тому числі шляхом припинення орендних відносин).

У разі якщо після вжиття вичерпних заходів кількість потенційних першокласників перевищує спроможність закладу освіти, орган, у сфері управління якого перебуває заклад освіти, невідкладно має запропонувати на вибір батьків таких дітей перелік закладів освіти, максимально доступних і найближчих до місця їх проживання.

Батькам учнів важливо пояснити, що держава гарантує здобуття загальної середньої освіти в закладі тієї територіальної громади, де зареєстрована особа, у тому числі і як внутрішньо переміщена, та за найбільш безпечною для дитини формою навчання, що може забезпечити заклад освіти. Гарантія діє і у разі зміни місця проживання дитини протягом навчального року.

Також інформуємо, що згідно із зазначеним вище Законом органи виконавчої влади, органи військового командування, військові, військово-цивільні адміністрації та органи місцевого самоврядування, їх представники, посадові особи (керівники, голови, начальники), органи управління (структурні підрозділи) у сфері освіти приймають у межах своєї компетенції рішення, обов'язкові до виконання на відповідній території, для реалізації державних гарантій, визначених частиною першою цієї статті, в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду).

Заступник Міністра

Віра Рогова

